

ใบความรู้เรื่อง การเขียนชีวประวัติและอัตชีวประวัติหน่วยที่ ๕ ภูมิใจในถิ่นตน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การเขียนชีวประวัติ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย
รหัสวิชา ท ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

อัตชีวประวัติ คือประวัติส่วนตัวของผู้เขียนเอง

ชีวประวัติ คือ เรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตของบุคคลจริงที่ผู้อื่นเขียนถึง

การเขียนอัตชีวประวัติหรือชีวประวัติ จัดเป็นงานเขียนสารคดีประเภทหนึ่ง คือสารคดีทั่วไป ซึ่งมีเนื้อหา เพื่อให้สาระความบันเทิง เพลิดเพลินควบคู่กันไปสารคดีอัตชีวประวัติและชีวประวัติ เป็นงานเขียนร้อยแก้ว ที่กล่าวถึงเรื่องราวและพฤติกรรมของบุคคลที่น่าสนใจ โดยใช้ศิลปะการเรียบเรียง เพื่อให้บทเรียนชีวิตแก่ผู้อ่าน

ลักษณะของสารคดีอัตชีวประวัติและชีวประวัติ จะต้องเป็นเรื่องราวของบุคคลจริง ๆ ที่น่าสนใจ น่าศึกษา แสดงเรื่องราวความเป็นมา ความสำเร็จและความล้มเหลวในชีวิต มีผลงานที่น่าสนใจ ที่เป็นประโยชน์ และคนรุ่นหลังนำมาเป็นแนวทางได้ ผู้เขียนต้องมีความเป็นกลาง มีคุณธรรมและต้องใช้ศิลปะในการเขียนที่ดี น่าอ่าน เข้าใจง่ายและเร้าความสนใจของผู้อ่าน

ประเภทของชีวประวัติและอัตชีวประวัติ

๑. ชิวประวัติแบบจำลองลักษณะ คือ การเขียนที่เน้นการอธิบายรูปร่าง ความคิด รสนิยม อุปนิสัย อย่างตรงไปตรงมาของเจ้าของประวัติ โดยใช้ภาษาที่สละสลวย

๒. ชิวประวัติแบบสดุดี คือ การเขียนชีวประวัติที่มุ่งสรรเสริญบุคคลของเจ้าของประวัติ กล่าวถึงเฉพาะด้านที่ดีควรยกย่องเพียงอย่างเดียว มีความคล้ายคลึงกับวรรณคดีเฉลิมพระเกียรติสมัยโบราณ

๓. ชิวประวัติแบบรอบวง คือ การเขียนชีวประวัติที่มุ่งให้ผู้อ่านเห็นความสำคัญเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง แต่เสนอข้อเท็จจริงมากกว่าการสรรเสริญเยินยอ

๔. ชิวประวัติแบบประเมินค่า คือ การเขียนถึงบุคคลที่ยังมีชีวิตอยู่ โดยเน้นที่ผลงานของบุคคลว่าเขาทำอะไรประสบความสำเร็จอย่างไรและมีแนวโน้มอย่างไรในอนาคต

๕. อัตชีวประวัติ คือ การที่ผู้เขียนเล่าประวัติของตนเอง อาจเล่าโดยตรงหรือเล่าในเชิงบันทึก และแสดงประวัติของตนลงไป

แนวทางการเขียน

๑. ไม่ควรมุ่งเพียงเพื่อจะบอกว่าเป็นบุคคลใด แต่ควรชี้ให้เห็นว่าเขาเป็นคนอย่างไร ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น

๒. เขียนด้วยความบริสุทธิ์ใจ ไม่มีอคติ

๓. เขียนจากเรื่องของคนที่มีตัวตนจริง ที่มีอายุยืนยาวพอสมควรหรือเกินครึ่งหนึ่งของชีวิตของเขา หรือบุคคลที่เสียชีวิตแล้ว เป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงไม่ใช่เรื่องของบุคคลสมมติ

๔. เขียนประวัติบุคคลที่น่าสนใจ เป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตที่ดี ทั้งที่ประสบความสำเร็จและ

ล้มเหลว เพื่อให้ข้อคิดเตือนใจผู้อ่าน

๕. ไม่ควรเขียนด้วยสำนวน หรือโวหารที่ยกยอเกินควร ในการเขียนชีวประวัติ ผู้เขียนจำเป็นต้องศึกษาค้นคว้า หาข้อมูล ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติของบุคคลนั้นอย่างถ่องแท้ในเรื่องต่าง ๆ และเลือกนำเสนอข้อมูลให้เหมาะสม มีความน่าสนใจที่สุด

ตัวอย่างการเขียน “ชีวประวัติ”

มนัส โอภากุล... ช่างป่าต้น คนสุพรรณ

ต้องถือว่าช่วงต้นศักราชใหม่นี้ คนไทยโดยเฉพาะชาวสุพรรณบุรีมีเรื่องให้ภูมิใจสองเรื่องด้วยกัน เรื่องแรกตลาดร้อยปีสามชุก ได้รับรางวัลอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมระดับดี (Award of Merit) ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกปี ๒๕๕๒ จากองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) โดยนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรีเป็นตัวแทนชาวชุมชนสามชุกและตลาดเก่าร้อยปีรับมอบรางวัล เมื่อวันที่ ๑๑ ธ.ค. ๒๕๕๒ ที่ผ่านมา

ส่วนเรื่องที่สอง สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทยได้ประกาศเกียรติคุณและมอบโล่รางวัลนราธิป ประจำปี ๒๕๕๒ ให้แก่ มนัส โอภากุล ซึ่งได้มีการจัดพิธีมอบรางวัลกันไปแล้วใน วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ที่ผ่านมา ณ ห้องประชุมใหญ่ หอสมุดแห่งชาติ ท่าवासกรี

มนัส โอภากุล เป็นชาวสุพรรณโดยกำเนิด นักปราชญ์ในด้านพระเครื่องเมืองสุพรรณฯ นักประวัติศาสตร์ท้องถิ่นผู้ทุ่มเทกำลังกายใจศึกษาค้นคว้าพลิกอิฐพลิกหินที่ละก้อน พิเคราะห์เรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ เมืองสุพรรณด้วยตัวเอง จนสามารถโต้แย้ง ท้วงติง ข้อมูลในส่วนคลาดเคลื่อนบิดเบือนจากความเป็นจริงเกี่ยวกับประวัติศาสตร์เมืองสุพรรณได้อย่างมีเหตุมีผล และเป็นที่ยอมรับของนักประวัติศาสตร์จากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ

ชื่อ ‘มนัส โอภากุล’ อาจไม่เป็นที่รู้จักสำหรับคนหนุ่มสาวในยุคนี้ เพราะส่วนมากจะไปค้นหาเกี่ยวกับนามลูกชายผู้โด่งดังเป็น ขุนพลเพลงเพื่อชีวิต ‘ยืนยง โอภากุล’ หรือ แอ๊ด คาราบาว เสียมากกว่า แต่ถ้าเอาชื่อเดียวกันนี้ไปถามกลุ่มนักสะสมพระเครื่อง โดยเฉพาะพระเครื่องเมืองสุพรรณ และนักประวัติศาสตร์ ย่อมไม่มีใครไม่รู้จัก ครุมนัส เป็นแน่

จากผลงานเขียนเจาะลึกเรื่องราวเมืองสุพรรณ อาทิ ประวัติศาสตร์เมืองสุพรรณ, พระผงสุพรรณ, พระกรุเมืองสุพรรณ, อุโมงค์กับพระพุทธรูปทวดเขาศีลศักดิ์, ศิลปะพระบูชาแห่งเมืองสยาม ฉบับพุทธศิลป์แห่งสยาม ฯลฯ ย่อมเป็นเครื่องการันตีภูมิรู้ระดับเขียนแห่งเขียนได้เป็นอย่างดี

ครุมนัส โอภากุล นอกเหนือจากเขียนตำราเกี่ยวกับ พระเครื่องเมืองสุพรรณ เขียนคอลัมน์ประจำให้กับนิตยสารแนวพระเครื่องหลายฉบับ เขียนบทความเชิงวิชาการแล้ว ก่อนหน้านี้นักเขียนเคยเป็นนกกน้อยในไร่ส้ม ทำหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ในชื่อหนังสือพิมพ์คนสุพรรณ

นอกเหนือจากด้านงานเขียนซึ่งครุมนัสได้สำแดงให้ปัญญาชนได้ประจักษ์ถึงขีดความสามารถแล้ว ในอดีตครุมนัสยังเป็นนักกีฬาที่ฝึกฝนจนเชี่ยวชาญกีฬาหลายประเภท โดยเฉพาะบาสเกตบอลเคยสร้างชื่อเสียง

โด่งดังระดับประเทศมาแล้ว จากการเป็นนักกีฬาทีมบาสเกตบอลชายทีมป่วยฟัง (อินทรีบิน) ของโรงเรียนเผยอิง
อิง ครอบแชมป์ชนะเลิศหลายสมัยติดต่อกัน กระทั่งหนังสือพิมพ์จีนให้ฉายาว่า ๕ เสือ

หันมาดูทางด้านดนตรี ครูมนัส โอภากุล เคยก่อตั้งวงดนตรีสากลในชื่อ มนัสและสหาย ซึ่งถือได้ว่าเป็นวงดนตรีสากลวงแรกของจังหวัดสุพรรณขณะนั้น ก่อนเปลี่ยนชื่อวงเป็น ช.ส.พ. ในเวลาต่อมาและด้วยการทำหน้าที่หัวหน้าวง ช.ส.พ. นี้เอง ทำให้ครูมนัสได้มีโอกาสเล่นดนตรีหน้าพระที่นั่ง ในคราวที่ในหลวงเสด็จเพื่อทรงเปิดเขื่อนชลมารคพิจารณา พร้อมทั้งเสด็จเยือนโครงการชลประทานโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๔๘๗

จากความสามารถด้านดนตรีสากลจนสร้างสามารถก่อตั้งวงเอง ได้กลายเป็นเบ้าหลอมให้ลูกชายคนสุดท้อง ยืนยง โอภากุล ประพิมภ์ประพายเจริญรอยตาม รวมทั้งได้รับการสนับสนุนจากบิดาให้รักหลงใหลในมนต์เพลงเสียงดนตรีตั้งแต่วัยเด็ก จนประสบความสำเร็จพัฒนาตนเป็นหัวหน้าวงดนตรียิ่งใหญ่ของประเทศ ตัวอย่างการเขียน “อัตชีวประวัติ”

ฉันชื่อ นางสาวนิตติมา แดงสกล ชื่อเล่น เอิร์น เกิดวันเสาร์ ที่ ๒๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ ปัจจุบันอายุ ๒๓ ปี ชอบการ์ตูนโดเรม่อน แต่จะชอบสีชมพู เพราะทำให้ฉันรู้สึกนุ่มนวลอ่อนหวาน อบอุ่นและมีพลังอาหารโปรดของฉัน คือ ส้มตำ ไก่ย่าง ข้าวเหนียวหมูปิ้ง ฉันเกิดที่สถานีอนามัยรับร้อ จ. ชุมพร (แรกเกิดฉันมีน้ำหนัก ๓ กิโลกรัม ๒ ขีด) มีพี่น้องทั้งหมด ๒ คน รวมทั้งตัวฉันเองและพี่ชาย ๑ คน พี่ชายของฉันห่างกับฉัน ๕ ปี ชื่อ นายวัชพงษ์ แดงสกล อายุ ๒๘ ปี พี่ชายได้แต่งงานมีลูกชาย ๑ คน ฉันจึงรักหลานชายคนแรกของครอบครัวฉันมาก ส่วนพ่อของฉันชื่อ นายอิวเลี้ยง แดงสกล อายุ ๔๘ ปี แม่ของฉันชื่อ นางละเอียด แดงสกล อายุ ๔๘ ปี

ครอบครัวของฉันประกอบอาชีพ เกษตรกรรม ทำเกี่ยวกับสวนปาล์มและสวนยาง ในสภาพครอบครัวของฉันอยู่กับอย่างอบอุ่น รักใคร่ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทุก ๆ คนจะคอยเอาใจใส่กัน จะคอยเป็นห่วงกันอยู่เสมอ แต่นิสัยส่วนตัวของฉันจะเป็นเด็กค่อนข้างเอาแต่ใจตัวเอง ซึ่งเป็นลูกสาวคนเล็ก ทุกคนในบ้านจึงตามใจตลอด จนติดเป็นนิสัย อยากรู้ได้อะไรก็ต้องได้เสมอ ฉันจะสนิทกับแม่มาก ปรึกษาพูดคุยกับแม่ได้ทุก ๆ เรื่อง แม่จะสอน และให้ข้อคิดอยู่เสมอ

ต่อมาฉันได้เริ่มเข้าศึกษาที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากนั้นก็เข้าศึกษาต่ออนุบาลที่โรงเรียนบ้านหาดในซึ่งตอนนั้นฉันยังจำได้พอเข้าอนุบาลวันแรก ฉันร้องตามแม่มากทั้งวันจนแม่มารับกลับบ้านตอนเย็นเข้ามาก็ต้องสะพายกระเป๋าไปสีชมพูกับปิ่นโตและกระบอกน้ำสีชมพูทั้งหมด ไปโรงเรียนจะมีพ่อคอย รับ-ส่ง อยู่ตลอด กิจกรรมการเรียนการสอนส่วนมากครูจะให้ปิ่นดินน้ำมัน ระบายสี หัดเขียน ก-ฮ ฟังครูเล่านิทานก่อนนอน ออกกำลังกายในตอนเช้าหลังจากเข้าแถวเสร็จ ตื่นนม พอบ่ายสามโมงครึ่งก็นั่งรอพ่อมารับ พ่อเห็นของเล่นที่อย่างได้ก็จะบอกพ่อกับแม่ซื้อให้ ถ้าไม่ซื้อให้ก็จะร้องไห้ ตะโกน เสียงดัง จนกว่าพ่อกับแม่จะซื้อให้ เป็นต้น

พออายุย่างเข้า ๗ ขวบได้เข้าศึกษาต่อในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนเดิมเนื่องจากใกล้บ้าน และฉันได้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ในช่วงเด็กฉันจะชอบเขียนคัดลายมือ เขียนเรียงความในวัน พ่อและวันแม่ และเป็นตัวแทนของห้องเรียนอยู่เสมอ บางครั้งก็ได้เป็นตัวแทนโรงเรียนไปแข่งขันคัดลายมือ ปั่นดินน้ำมัน ได้ที่ ๑ และ ได้ที่ ๒ ช่วงเวลาอยู่ที่โรงเรียนก็จะเล่นกับเพื่อนๆ อย่างสนุกสนานจนได้บาดเจ็บ กลับบ้านอยู่ทุกวัน ส่วนมากจะเป็นที่หัวเข่าข้างทั้ง ๒ ข้าง ใกล้จะสำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เป็น ช่วงที่ต้องสอบเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ฉันและเพื่อนๆ ได้ไปสอบโรงเรียนประจำจังหวัดชุมพรและ โรงเรียนในตัวเมือง ทั้งสอบและหีบฉลากแต่ก็ไม่ได้ ฉันรู้สึกเสียใจมาก แต่พอกับแม่คอยอยู่ข้างๆ และปลอบใจฉันเสมอ ฉันจึงตัดสินใจไปสมัครเรียนโรงเรียนใกล้ๆ บ้าน คือ โรงเรียนท่าข้ามวิทยา สอบเลือกห้องฉันได้ อยู่ห้อง ๓ รุ่น ฉันมีทั้งหมด ๕ ห้องเรียน พ่อจึงบอกให้ตั้งใจเรียนให้มากกว่านี้ ถ้าขอะไรก็จะตามใจเสมอ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ฉันได้เรียนห้อง ๓ และพยายามตั้งใจเรียนและขยันให้มากกว่าเดิม

ใกล้จะสำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ พ่อจึงให้ฉันไปสมัครสอบโรงเรียนประจำจังหวัดชุมพร เพื่อศึกษาต่อชั้นมัธยมตอนปลาย พ่ออยากให้ฉันเรียนสายสามัญ แต่ตอนนั้นฉันเริ่มมีความรู้สึกไม่ ๖๘๖ อยาก เรียนสายสามัญจึงเลือกไปศึกษาต่อสายอาชีพ ได้ศึกษาที่วิทยาลัยเทคนิคชุมพร เขต ๑ เรียนแผนกการขาย และการตลาด ทำให้พ่อไม่พอใจอย่างมาก แต่ทำอะไรไม่ได้เพราะฉันไม่อยากไปเรียนสายสามัญ เพราะฉันคิด แคว่มาเรียนสายอาชีพจะสบายเข้าออกได้ตลอดเวลา

เมื่อได้เข้ามาศึกษาต่อระดับ ปวช. แล้วก็ไม่ได้สบายอย่างที่คิด เพราะทุก ๆ โรงเรียนก็จะมีระเบียบ และวินัยที่แตกต่างกัน ฉันสามารถไ้ผมยาวได้แต่ต้องมัดผมให้เรียบร้อย ทุก ๆ เดือนครูก็จะตรวจผมเช่นเดิม ฉันโดนครูตัดผมแทบทุกครั้ง เพราะครูจะให้ปล่อยผมลงมาซึ่งฉันได้ขอยผมมาตลอด พอเรียนอยู่ ปวช. ๓ ภาคเรียนที่ ๑ ฉันต้องออกไปฝึกงานตามสถานประกอบการ

ฉันได้ไปฝึกที่ร้าน ๗-๑๑ วันแรกที่ได้ฝึกงานทำให้ฉันต้องร้องไห้เพราะทั้งเหนื่อยและผู้จัดการพูดจา แร้ง แต่พอผ่านไป ๒-๓ วันฉันเริ่มรู้งานและนิสัยใจคอผู้จัดการและพี่ๆ ร่วมงานจริง ๆ แล้วมันก็ได้เหนื่อย มาก ผู้จัดการก็ใจดีแต่เขาเป็นคนพูดจาเสียงดัง ฉันก็อดทนและทำงานผ่าน อีกอย่างฉันยังได้เงินเดือนทุก ๆ เดือน จนฝึกงานเสร็จ มันเป็นเงินจำนวนหนึ่งฉันภูมิใจมากที่ตัวเองทำได้ จึงนำเงินทั้งหมดให้แม่ แม่จึงพาฉัน ไปซื้อสร้อยคอ ฉันจึงเก็บและรักษาไว้จนปัจจุบัน

ต่อมาฉันใกล้จะสำเร็จการศึกษาในระดับ ปวช. พ่อจึงพูดว่าอยากให้เรียนหมอหรือครู ได้ทำงาน ข้าราชการ ฉันจึงลองสมัครสอบครูที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาแต่ไม่ได้ จึงมาสอบที่มหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนดุสิต ฉันสอบได้ จึงทำให้พ่อกับแม่ภูมิใจแล้วหนึ่งขั้น ฉันจึงตัดสินใจมาศึกษาคณะครุศาสตร์ที่มหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนดุสิต

สิ่งที่น่าภาคภูมิใจของฉันทือ ฉันได้มีประสบการณ์การทำงานตอนสมัยเรียน ปวช. ๓ ทำให้เป็นความทรงจำที่ดีและฝึกให้ฉันทนอดทน แต่ในตอนนี้นั้นรู้สึกภูมิใจและปลื้มใจมากที่ได้มาเรียนคณะครุศาสตร์ เอกการประถมศึกษาเป็นรุ่นแรกของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ฉันทจะพยายามทำตัวอย่างที่ดีให้กับรุ่นน้อง ๆ รุ่นต่อ ๆ ไป การที่ฉันทเรียนครูทำให้พ่อกับแม่ภูมิใจในตัวฉันทแล้วหนึ่งขั้น ฉันทจึงพยายามเรียนให้จบเพื่อไปปริญญาไปฝากพ่อกับแม่จะได้ดีใจและยิ่งภูมิใจในตัวฉันทมากขึ้น